

A 3 éves tervvel mindnyájunkért!

Munkás Szó

Népi demokráciáért!

Nógrádmegye demokratikus hetilapja.

TARTALOM.

Folytassuk az országépítés munkáját tovább
Nógrádmegyei hadifoglyok útban hazafelé
HONSe közgyűlés
A pedagógus
Beiratások a Dolgozók Gimnáziumába
Külföldi visehang
A nyugdíjasaink
A népi demokrácia a dolgozók életszínvonala emelésének szolgálatában
Az acélgyári iskola a rádióban
Hírek, Sport, stb.

III. évfolyam.

24. szám.

Salgótarján, 1947. június 15

Egyes szám ára: 60 fillér.
Előfizetési ár: Egy hónapra 2 Ft. 40 l.
Negyedévre 7 forint.

Megjelenik minden VASÁRNAP

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Fő-utca 45. szám

Folytassuk az országépítés munkáját tovább!

Az elmúlt héten az országépítés nehéz munkája 48 órára megtorpant. A válságok sorának mintegy tetőpontján kitört az utolsó válság: a reakció felszámolásának utolsó jeleneteként kiszökött az országból a reakciós ellenállás két bástyája: Nagy Ferenc miniszterelnök és Vargha Béla, a nemzetgyűlés elnöke, Balogh István, a Kisgazd.párt egyik leggyanúsabb személyisége lemondott a főtítkári pozíciójáról, néhány, kétségtelenül a legfontosabb posztokon álló külképviselőnk lemondott, illetve eltűnt az emigráció sötét hullámaiban. Az egymást gyorsan követő események megrendítőek voltak. De a pillanatnyi borot gyorsan változott fel a tiszta és megtisztító napfény: a Kisgazdapárt bal-szárnya felváltotta a magát olykor megértőnek mutató, de valójában a reakció szolgálatában álló jobbszárnyat, a pártok újszólván órák alatt megtalálták egymás kezét és Dinnyés Lajosban azt az embert, aki alkalmas a demokratikus építés továbbvezetésére.

48 órára megtorpant az újjáépítés munkája, de megtorpant, mert ez a 48 óra volt a végleges leszámolás 2 napja és kellett jönni a két napnak, hogy végre tisztán lássunk, tisztán lássuk mindenkinek a szerepét a politikai életben és most már több megnyugvással, több bizalommal, kevesebb kétellyel, nagyobb biztonsággal folytassuk az újjáépítés munkáját, melyet annyiszor gáncsolt el éppen a magát leghivatottabbnak tartó réteg, mely ma jobban érzi magát szerfelett gyanus szerepében külországokban, mint idehaza.

Hisszük, hogy ez a leszámolás valóban a végső volt és hisszük, hogy immár minden kételkedő, gyanakodó, ellenálló em-

ber, vagy társadalmi réteg belátja és megérti. De be kell látnia már saját érdekében is. Aki ma is, ezek után is kételkedik, habozik vagy épenséggel ellenáll, nemcsak a demokrácia alapelveit támadja meg és gátolja ezek érvényesülését a nemzet életében, hanem ami talán még ennél is fontosabb és egyszerűs mind a demokrácia létének gyökerét képezi, megakadályozza a demokratikus gazdasági rend kialakulását, közelebbről a három éves terv sikeres megvalósulását.

Pedig nincsen ennél ma fontosabb. A három éves terv egy rommá vált ország gazdasági életét van hivatva ujjaépíteni, de úgy, hogy abban minden dolgozó megtalálja a maga helyét, hogy senkise élvezhessen többé illetéktelen nyereségeket és egy olyan harmónikus életet teremtsen meg a Duna mentén, melyet nem látott még az elmúlt ezerév. De a hároméves tervvel kapcsolatban egy dologról senkinek sem szabad megfeledkezni. Arról t. i., hogy ennek ugyszólván a motorja a Kommunista Párt. A Magyar Kommunista Párt volt az, aki a gondolatot felvetette és megadta az első kidolgozást. A Kommunista Párt az a politikai erőtevényező, mely egy pillanatig sem tévesztve szem elől a végső célokat és a megvalósulás útját, mindent megtesz, hogy ezen az úton ne legyenek akadályok és erőt tudjunk venni rajta. A Kommunista Párt indította meg a nagybankok államosításának folyamatát és most, amikor a spekuláció által kezdeményezett árdragítás akadályozni látszik a további gazdasági megerősödést, a Kommunista Párt az mely úgy a hivatalos helyeken, mint a nép között komoly és kemény akciót indított és folytat az áremelkedés és annak előidézői ellen.

Nógrádmegyei hadifoglyok útban hazafelé

A Magyar Hadifogly Iroda hivatalos kiküldöttje a következő névsort közli a minski és borisovi táborból június 4-én Máramarosszigetre érkezett és hazafelé utaindított hadifoglyokról:

Édesanyám, hazajöttem!

Csak hogy itt vagy édes fiam!

1. Bene Péter Salgótarján.	33. Tóth Pál Somoskőujfalu
2. Matka József	34. Zsélyi László Ságujfalu
3. Korcsik István	35. Zsitos József Karancsáság
4. Toth Mátyás	36. Palicza Dezső Karancsakeszi
5. Szőke Gyula	37. Szőlős Vilmos Karancsalja
6. Győri László	38. Anda László Szalmatercs
7. Polónyi József	39. Tóth Károly Sósbarthyán
8. Nyerges János	40. Szabó József Lítke
9. Oáh Vilmos	41. Hives Gáspár Bocskrlapujtó
10. Somogyi József	42. Gyetval Dezső Szécsény
11. Pál József	43. Demeter Pál Nógrádszakál
12. Márton András	44. Kaszás Ferenc Kisterenye
13. Marok István	45. Tarján János Nagybárkány
14. Földi István	46. Pacsák József Matraszőlős
15. Szabados József	47. Pöll Müller József Pászto
16. Pintér István	48. Nagy Ballint Mátranovák
17. Dalos István	49. Petro József Balassagyarmat
18. Jurotta Miklós	50. Strehó Sándor
19. Radics Ferenc	51. Pintér Pál Tolmács
20. Hajas Vilmos	52. Sztrelbik Káman Felsőtold
21. Sarkadi Elemér	53. Bazsó Ferenc Nógrádsáp
22. Fodor Pál	54. Branz János Ecseg
23. Borda István	55. Képoszta Antal Ecseg
24. Deák István	56. Kasza András Nagylóc
25. Boros József	57. Sztranyán János Nőtince
26. Szolnoki József	58. Görtner Dezső Selyp
27. Szopóczy Ferenc Z-pálfalva.	59. Szarvas László Bercel
28. Gardos Gyula	60. Óz Imre Somoskőujfalu.
29. Honfi Lajos	
30. Marosvölgyi József	
31. Konti Robert	
32. Sándor Pál Vizslás	

Salgótarján m. város dolgozó társadalmi, pártkülömbőség nélkül, szeretettel várja a hazatérő hadifoglyokat.

És most ennyi feladat között, egy új feladat előtt áll a Kommunista Párt, Nagy Ferenc és gárdájának eltávolítása után reá vár a nagy feladat, hogy a demokratikus pártok a demokrácia összes elveinek megőrzése

mellett teljesen egymásra találjanak, hogy a nemzeti erőszefogása szorosabbá váljék és fokozottabb ütemben kerüljön sor a demokrácia építő programjának megvalósítására. Reméljük, hogy mindez a sok és

sokfelé ágazó feladat végleges és teljes megoldáshoz jut és annyi megrázkódtatás után egy boldogabb népet találjon itt a jövő. Tudjuk, hogy ez nem a Magyar Kommunista Párton fog mulni. V. Gy.

Beiratások a Dolgozók Gimnáziumába

1947. július 21—22 napján lesznek az állami gimnázium igazgatóságánál a III., IV., VII. és VIII. osztályba. (Pótblatás aug. 30—31.)

Uj osztály megnyitása csak akkor lehetséges, ha legalább 15 megfelelő előtanulmányokkal rendelkező jelentkező lesz.

A III. osztályba és V. osztályba iratkozók számára előkészítő tanfolyamok nyílnak július hó 25-én kellő számú jelentkezés esetén. Az előkészítő tanfolyamokra, III. osztályra jelentkezni lehet a polg. iskola II. vagy az elemi iskola 6. osztályával, az V. osztályra pedig a polgári iskola IV. vagy az elemi iskola 8. osztályának bizonyítványával.

A kellő számú jelentkezés esetén meginduló tanfolyamok fenntartási díjait (óradíjak, takarítás) a tanfolyamra jelentkezőknek kell vállalniuk, de remény van rá, hogy a tanfolyam sikeres befejezésével a Vallás és Közoktatásügyi Minisztérium utólagosan a tanulóknak visszafizeti.

Az új tanév 1947. szeptember 1-én kezdődik.

A dolgozók gimnáziumában tandíj nincs.

A tanfolyamokra való jelentkezés határideje: 1947. július 20.

Felvilágosításokat a gimnázium igazgatósága nyújt.

Czakó János
Starjáni Áll. Gimn. és
Dolg. Gimn. vezetője.

Meghívó

A Salgótarjáni Szociáldemokrata Párt városi szervezete 1. évi július hó 22-én d. o. 10 órakor saját párhelyiségében

rendes évi közgyűlést

tart, melyre a tagok minél nagyobb számban való megjelenését kéri a

VEZETŐSÉG.

Köszöntjük

a MKP nevében a városunkban három napos értekezletre összegyűjtött 250 pedagógust, a központi kiküldötteket és előadókat.

A pedagógusok és az igazgatók ma az ország legelhagyottabb és legmostohábbban kezelt két társadalmi csoportja Mindkettő 100 százalékos építő munkát végez az ország talpraállítására érdekében és mindkettő az éhbálálal küzd rongyosan és kimerülve.

Ha eddigi szervezetienségükben semmi sem törődött a pedagógusok sorsával és önmaguk képtelenek voltak bármit is elérni, ma a MKP kezébe vette sorsuk javításának kérdését.

Ha még nem tudnánk és éreznénk, hogy hol a helyük, legalább azt kérjük tőlük: támogassák a pártot a hároméves terv megvalósításában és mi biztosítjuk őket, ahogy a statusrendezés kezdeményezése is a MKP től tudott el, sorsuk további javításáért is mindent elkövetünk, mert jól tudjuk, hogy a demokrácia kiépítésében milyen fontos munkát végeznek a demokrácia nemzedék felnevelése terén.

A „HONSZ” közgyűlés

Csütörtökön f. hó 5-én, tartották Salgótarján és vidéke hadirokkantjai, hadiözvegyei és hadiárvai évi rendes közgyűlésüket.

Nagy Antal bajtárs a helyi csoport ügyv. elnöke a megjelentek üdvözlése után beszámolóiban ismertette a helyi csoport tevékenységét. A szakos tárgysorozatok elbárgzása után felkérte Fráter Samu orsz. ügyv. elnököt, adjon tájékoztatót az országos központ munkájáról.

Felzárkóztatásában Fráter Samu orsz. elnök rámutatott a múlt bűneire, amikor jobb gazdasági helyzetben havi 5 P hadirokkant járadékot és egy gyermek nevelésére havi 50 fillér járadékot fizettek. Elmondja azt a nagy küzdelmet, melyet az elmúlt másfél év alatt fejtett ki, hogy a bizalmatlanságot leküzdhesse. Megnyugvással jelenti, hogy a Népjóléti Miniszter mellett hadirokkant, Hetényi bajtárs foglalkozik ügyeinkkel.

Sokan hangzottak, hogy minek mentek ki a frontra. De aki nem ment ki a frontra, az itthon gyártotta a gyllkosfegyvert és löszert. A gyilkos golyót mi fogtuk fel, ezért kétszer szolgáltunk és annál is inkább részolgáltunk a megbecsülésre és a tisztességes megelhetésre. Mi hadigondozottak intő példa vagyunk a demokráciában élők számára, hogy soha többé háborút ne kívánjanak. Ép ezért kérd szóval fordul a hatóságok és pártok képviselőihez, hogy ilyen értelemben támogassák a hadirokkantak, hadiözvegyek és hadiárvaik ügyeit.

A helyi csoport elnöke Nagy Antal bajtárs örömmel állapítja meg, hogy a szövetségben megindult az aktív munka és most már remélhetjük, a minisztérium, a szövetségünk és a pártok összehangolt munkájával bajaink orvosolását.

Bianár Sándor polgármester örömmel vette tudomásul az orsz. ügyv. elnök demokratikus gondolatait. A

vesztett háború után elfelejtették a hadigondozottakat, csupán az új háború előtt karolták fel ismét, hogy mutassák, igenis törődnek a háború rokkantjaival s így könnyebben belevigyenek a háborúba. Mi nem így akarjuk. A múlt hibás volt. A demokrácia még nem tud adni, de reméljük a hároméves terv biztosítani fogja mindenki számára a tisztességes emberi megélhetést és a békés családi otthont.

Alics János MKP megyei bizottsági tag üdvözl az országos ügyv. elnököt. Elismeri, hogy a hadigondozottakkal szemben valóban bizalmatlanság uralkodott, de Molnár Erik népjóléti miniszter e bizalmatlanságot megszüntette. Megígérte, oda fog hatni, hogy Oczel János képviselőn keresztül, az itt hallottakat érvényesüléshez segítse. Örömmel hallotta, hogy soha többé háborút. A háborút eddig is csak a gazdagok akarták, akik a háborúból is hasznot szereztek.

Pintér László a Hadirokkant Hadifogoly Híradó munkatársa elmondja azon nehézségeket, melvekkel a Minisztérium küzd a hadigondozottak anyagi támogatásának végrehajtásában. Reméli, hogy a hadifoglyok rövid időn belül való hazatéréseivel a most hadisegély kifizetésére használt igen nagy összeg is a hadigondozottak rendelkezésére fog állni.

Egvségre hívja fel a gondozottakat, mert csak így lehet a munkánk eredményes. Törekedjünk arra, hogy a legközelebbi választásoknál a pártok első helyen hadigondozottat jelöljenek képviselőnek.

Indítványok során a közgyűlés határozattal kérte, hogy e rendes évi közgyűlésről táviratilag üdvözlőjek Tács Ferenc országos elnököt és munkatársait. Határozattal követeljük az Országos küldött közgyűlés mielőbbi összehívását.

A Szózat elbárgzása után a gyűlés véget ért.

A pedagógus

Az apa a VIII. fizetési osztályban kap havonta 285 Ft. fizetést, 5 családi pótlékot 90 Ft, 6 lakbérpótlékot 90 Ft összesen keres havi 465 Ft-ot. Levonás az OTBA-ra 940, szakszervezet stb-re 570, kifizetve kap 449 Ft-ot.

Ebből 1-én kifizetett lakbérre és szemétpénzre 100, közmunkavállalásra 13, villanyra 31, vízdíjra 12, összesen 155 Ft-ot, egész havi megélhetésre marad a családnak 294,90 Ft, azaz napi 983 Ft.

Egy személynek talán kifutná. De 4 éhes gyermekhez és a 2 szülő a család. Az éhenhaláshoz sok, a megélhetéshez azonban tulkevés. Egész nap nem hallani mást, mint anyukám kérek kenyeret. Anyukám éhes vagyok. En is, szól a felelet Várjatok, rögtön kész az ebéd.

Naponta éheseen fekszik le az egész család. Ezt igazolják a sápadt arcok, beesett szemek, a testi leromlás.

A feleség varrást vállal az egyik üzletbe. Darabonként 150-ért. A legidősebb éjszakát átvirrasztja a varrógép-nél, de a száraz kenyérre valót sem képes megkeresni.

A gyermek 40 fokos lázban. Az OTBA orvos megírja a receptet. Ultra septil és kanális orvosság, összesen 24 forint van, a háznál, a nagyobb líu visszajön a patikából. Anyukám, a gyógyszerész ur nem adja felár n az orvosságot, mert nem olyan receptre van írva, amelyet az OTBA nyomtatott U. i. április 4 óta 50 százalékos ked-

vezmény járna minden receptre, de csak május utolsó napjaiban kézbesítették a közalkalmazottaknak a gyógyszerellenőrző lapokat. Hivatalos vénylapok azonban még ma sincsenek és a gyógyszerészek nem vállalják a kedvezményes vényeket, mert nem látják biztosítottak az 50 százalékos megterítést annak ellenére, hogy erre már április elejétől rendelet van.

A legnagyobbik líu gimnáziumi cserkész. Gyári kölcsönruhában szerepelt, mert még sohasem tudtak annyi pénzt nélkülözni, hogy cserkészfelszerelést vehessenek a szülők. De neki cipője van míg a többi 3 állandóan mezitűben kénytelen járni.

Vasárnap bérnyálás. Szombaton este az anya kimossa mindhárom nagyobb gyermekének az egyetlen vászonruhát. Hajnalban kivásalja és két kölcsöncipőben vesz részt a három nagyobb a bérnyálásban.

Itt a gyümölcs és zöldségszezon messziről nézzük és nézik, mint veszik kosárzámra a cseresznyét és mást, amitllos és hozzáférhetetlen a pedagógus családnak. Téli re is el kellene tenni valamit, de miből? Amikor esetleg már lenne miből, nem lesz mit.

Ime a pedagógus családi élete.

Középiskolát végzettek részére

egyéves kereskedelmi és szövetkezelési tanfolyamot létesít a Budapesti Kereskedelmi és Iparkamera Budapes-

ten. Érdeklődők jelentkezzenek hététköznapokon délután 5 és 7 óra között VII. Wesselényi u 38. II. em. Vidékiek kérjenek postán tájékoztatót

Igy dolgozik a berceli reakció

A község határában elterülő Székesi féle nagybirtokhoz tartozó gyümölcsös felosztásá kérelme a helybeli Ufosz által az Országos Földhivatalhoz van beadva Szükségessé vált ez azért, mivel a földreform aprán a községben cca. 100 olyan igénylő van, akik földet nem kaptak. A gyümölcsös felosztását még inkább indokoltá teszi az a körülmény, hogy a gyümölcsös használati értékét véve alapul, 1:5 arányban, jóval meghaladja a Székesi megillető 100 hold földet. Körülbelül 40 hold kerülne így még kiosztásra. Így a földreformról szóló törvény értelmében a birtokkal szemben benyújtott revizós kérvény indokolt.

Ezt látva a helybeli reakció, hogy a nagybirtok veszélyben van, s nem tud kitérni a jogos követelés elől, egyedül nem bírja megvívni harcot a feltörekvő demokratikus erőkkel szemben, szövetségeseik után nézett, akiknek támogatásával a birtokát megvédhetné.

A Székesi családba benősült dr. Erdődy Tibor ur, a nemrég B listázott, a régi rendszer volt főszerelője, úgy gondolta, hogy a szövetségeseit megtalálja a demokratikus pártok egyes vezető emberében és a község bírójában. Ami a demokratikus pártokat illeti, Erdődy ur terve nem sikerült, mert a pártok vezetőinek gerinceségén hajóidőrest szenved. Ugyanis az történt, hogy a községben a helyi demokratikus pártvezetők közt átmeneti feszültségek voltak és ezt a lelektani pillanatot kívánta Erdődy ur felhasználni arra, hogy saját vitorlaiba fogja be a szelet. A kommunista pártot kivéve a többi pártokat fel merete keresni, egy olyan értelmű kész nyilatkozattal, amely fentli eljárásával szemben a Székesi féle földeknek a megmentését, illetve az igényjogosultak elől való elvonását célozta. Kérte a pártok vezetőit és tagjait, hogy ezt a nyilatkozatot írják alá, hogy nem kívánják a földnek a felosztását.

A pártok egyes vezetői közt lehetnek pillanatnyi nézeteltérések, személyes viták, de amikor a közös ügyről, földről, szabadságról, a demokráciáról van szó, hogy ezt kell megvédeni, ekkor eltörpülnek a személyes viták, hogy közös egyesült erővel szálljanak szembe a közös ellenséggel. Így ezen a vonalon Erdődy urnak a terve nem sikerült.

Ellenben sikerült Erdődy urnak egy személynek a támogatását megnyerni, Baráth János községi bíró ur személyében, aki a földreform és a nép ellenségeinek a táborába szegődött. Itt ki kell emelni, hogy a tisztelt bíró ur a földreform során a demokrácia jóvoltából földhöz és házhoz jutott, mely ma telemes értéket képvisel. A ház 32 méteres épület, a község közepén, de a neki juttatott 8 kat. hold föld sem a legrosszabb! Ez nem skandalizozta meg tisztelt Baráth bíró urat abban, hogy a birtokmentő Erdődy féle nyilatkozatot körül ne hordozza a faluban aláírás végett. Ez nyílt izgatás a földreform és a demokrácia ellen. Súlyosbítja az a körülmény, hogy hivatalos személy követeli el. Pártok vezetői közt lehet személyes vita, de a reakció szolgálatába becsületes ember nem áll. Ezt jó lesz tudomásul venni mindenkinek, akiket illet, mert szembe találja magát a dolgozókkal.

Figyelő.

A külföldi visszhang

Az elmúlt hét eseményei komoly megterhelést jelentettek az ezer nevezés közepette felfelé haladó demokráciánk számára. A belpolitikai válság nyomán felgerjedt nyugateurópai és amerikai sajtó- és rádióhangok egyúttal még élesebb formában kifejezésre juttatták a „dollárimperializmus” gyűjtőneve alatt foglalt politikai vonal célkitűzéseit.

Az események tárgyilagossá szemlélője előtt már az elmúlt hónapokban sem volt kétséges az, hogy a belső reakció a világpolitika alakulásában a maga számára olyan kedvező jeleket vél látni, amelyekről feltételezte, hogy számára rövidesen elérkezik a pecsenye-sütés ideje. Az Egyesült Államok vezető körrei az elmúlt hónapok folyamán egyre aktívabbá és erőszakosabbá váló külpolitikájára bátorította fel a magyar reakciót, hogy megpróbálja a rendszert megdönteni.

Az összeesküvés társadalmi és lélektani indítékainak elemzésébe — úgy gondoljuk, — ehelyütt főlegbe belemenni, mert hiszen azok demokratikus közvéleményünk előtt már elég ismertek. A legutóbb lezajlott belső válságunk nyomán támadt nyugati izgalom azonban arra készít bennünket, hogy elmélyedjünk ennek a problémának az elemzésébe.

A Nagy Ferenc bukását követő napon az angol, de főleg az amerikai rádióállomások olyan neveléses hazugságokat és túlzásokat küldtek világra a belső magyar viszonyokról, hogy azok már inkább vicclapba valók volna, ha nem érintene bennünket súlyosan, hogy a nyugati közvéleménynek tulajdonképpen milyen képe van a demokratikus Magyarországról és ez az az ok, amely miatt egyáltalán foglalkozunk a rádió- és sajtóhírekkel.

Mindenesetre már előjártban is megállapítjuk: nem a kis Magyarország belső viszonyainak ide vagy odaalakulása izgatja annyira fel a Nyugat reakciós beállítottságú körreit, hanem azok csupán újabb ürügyet kreáltak egy néha burkolt, néha egészen szókimondó durva szovjet-ellenes kirobanásra. — Felháborodásuk tehát nem egyéb, mint a Szovjet-Unió ellen világmértekekben folyó reakciós hajszának egy láncszeme. Ezek a nyugati imperialista körök a maguk egész világra kiterjedő osztályuralmuk megtartása érdekében minden vélt vagy tényleges lehetőséget megragadnak, hogy megakadályozzák az egyszerű emberek millióinak azt a törekvését, hogy életszínvonaluk emelkedjék, saját sorsukat, saját szempontjuk szerint irányítsák és kifejlesszék a maguk új, szabad életformáját. Mert erről van szó! Az egyik oldalon állnak az évszázadok óta kismémmizettek, a robotemberek, kik a szebb életet rendszerint csak a sírhant alatt remélhették. Hol élnek ezek a milliók? Közép- és Kelet-Európa visszamaradt fejlődésű falvaiban, városaiban, Ázsia lrtózatosan nagy kiterjedésű területein, Kisázsiaától a Sárga tengerig, Afrika napégette földjén és mindenütt, ahol a kapitalizmus birtelen kifejlődését nem követte a társadalmi szerkezet megfelelő gyors átalakulása.

A másik oldalon állnak a birtokosok, a gazdagok, akiknek a föld kincsének jelentékeny többsége van tulajdonukban és ők szeretnék ezeket a mérhetetlen hatalmat és gazdagságot biztosító kincseket egyedül birtokukba tartani, nem megosztani azokkal, akiknek semmijük nincs. Ez a lényege a mai világpolitikai feszültségnek, amelyek egyik megnyilatkozása és állomása volt az elmúlt hónapokban nálunk minduntalan bekövetkezett válságoro-

zat és a legutóbbi eseményeket követő külföldi visszhang.

A mi utunk adva van: tovább építeni demokratikus berendezkedésünk intézményeit, a sok helyütt még mutatkozó hibákat fokozatosan felszámolni.

A nyugdíjasokért

Két és fél éve, hogy a demokratikus rendszer élete kezdődött Magyarországon, mégis e kis idő alatt annyira javulás állott be, hogy bizalommal nézhetünk a jövő elé. Mi dolgozók, akik eddig a legnagyobb elnyomatásban éltünk, most már néha-néha fellelegzünk, mert boldog részesei vagyunk a demokrácia szociális intézményeinek. Vannak hibák, melyek ártalmasak a dolgozó népnek és itt említek meg a sok közül egyet. Kérem, illetve kérjük, hogy azok akik tudnak segíteni bajsínkon, hallgassák meg és tartsák szívügyüknek azt, hogy azok a szerencsétlen emberek, akik szervi elváltozás vagy munkakép-teleenség miatt nyugdíjra terjesztettek, valamilyen segítséget részesüljenek. Ugyanis az a helyzet, felterjesztik az ilyeneket idejében, de az ügy elintézése mégis hónapokba kerül és rendszeresen az ilyenek 4-5 vagy 6 hónapig semmilyen keresetben, sem táppénzben nem részesülnek és ilyenkor jutnak az elkeseredés legvégső határáig, mert még az élelemlárbán kapható csekély élelem-kiváltásához szükséges pénzt sem tudják megszerezni. Tudom azt, hogy a pártunk mindent megtesz ezen a téren is, hogy ezen ügy mihamarabb elinté-zést nyerjen, de a barchoz segítő társak és jó lelkű emberek is kellenek.

A népi demokrácia a dolgozók életszínvonala emelésének szolgálatában

A magyar nemzet jelenleg óriási feladatok előtt áll. A bizonyítottan fasiszta Horthy rendszer bosszú időn át guzsbakodta az ország fejlődését minden vonalon. Különböző propagandisztikus csúcsteljesítmények egyáltalában nem befolyásolták azt a tényt, hogy az uralmuk Magyarországon a becsületes dolgozók élete nyomorúságos tengerre volt kárhoztatva, hogy a mezőgazdaság reménytelen visszamaradottságban sanyalódott, az ipari termelés eredményét különböző magánérdekek vágják zsebre és menetet saját céljaiknak megfelelő korlátok közé szorították. Ez a szegényteljes kor befejeződött a katasztrófával. A felszabadulás hozánkát szédülve, gazdasági életünket darabokra szaggatva, gépeinket elburcolva, az ittmaradottakat pedig meg rongálva találta. Dolgozóink az első lépéseket a termelés felé ebből a versenyfutva tették meg. Ezzel lehetetlené tették a gazdasági életünk további zűr zavarát és megteremtették a stabilizációt.

Most, mikor nemzetünk már többé kevésbé kigyógyult a borzalmas háború és a gazdasági felfordulás szörnyű betegségeiből, teljes nagyságában bontakozik ki előttünk az új és egyetlen nagy feladat: újjáépíteni az országot, pótolni az elmulasztottakat, de legalább behozni azt a legrövidebb idő alatt, amit a reakciós országvezetők elvették, az az újjászülés útjára lépni, hogy szebb és jobb emberi életet biztosítsunk annak a magyar népnek, aki azt méltán meg is érdemli.

Mi a célunk? Magyarország újjá-

Meg vagyunk győződve arról, hogy a nyugati igazi hangja nem azonos a Walter Lippmanek vezércikkének hangjával és a dolgozók amerikai, nyugateurópai tömegei tisztába jönnek a valósággal, hiszen végeredményben nincs nyugati és keleti világ, hanem csak dolgozó tömegek és osztálykiváltságosak törő imperialisták.

R. I.

Így a Japán keresztül kérek minden olyan személyt, aki ebben az ügyben és még sok munkássárelmek orvoslásában részt akar venni, fogjunk össze és ott, ahol az ilyen ügyeket intézik, ha erőszakkal is, de harcoljunk ki a végső győzelmét. Ezzel nem csak azokhoz szólók, akik ebben benne vannak, hanem minden szociális érzelmű, gerinces ember tartson kötelességének embertársain segíteni. A tökrereit országot felépítettük, gazdasági helyzetünket megjavítottuk és merem bízni, hogy az ilyen ügyeket is úgyesen orvosolni fogjuk.

A dolgozó munkások élet színvonalának emeléséért folytatott harcunkat fokozva, dolgozunk egy igazi demokratikus munkáskormányt bíró köztársaságért. A belpolitikai helyzet megkívánja azt, hogy félre legyen téve minden kalandorpolitika, ami a munkabedvet rombolja és a termelést csökkenti. Itt most vesfelegyelem, munkásszervezés és kétrégeket kizáró harcra van szükség, hogy megvédjük a demokráciát, végérvényesen elsöpörjük a reakciós és fasiszta szellemmel átitatott szemléket. Kérjük a három nagy bank államosítását és az árak legsürgősebb letörését, hogy végre a kereskedelemben is rend legyen.

Az ifjú magyar demokrácia az elszöndelt háború borzalmas pusztításai következtében pillanatnyilag nem életszínvonalameledést, hanem mondhatni úgy is hogy süllyedést jelentett a dolgozóknak. Ez azonban természetesen is. Természetes, hiszen nekünk kellett és kell begyógyítani mindazokat a sebeket, amelyeket a német bitangok és fő magyar úri cinkecsaik ütöttek az ország testébe. Ez óriási áldozatokat követel tőlünk. Mi dolgozók vállaljuk ezt az áldozatot, vállaljuk a felépítést, mert tudjuk, hogy ezzel csak saját szenvedéseinket rövidítjük meg.

A népi demokrácia, a nép uralmának megerősödése óriási lehetőségeket nyit meg a dolgozó tömegek előtt nemcsak gazdasági helyzetük javítása, hanem politikai helyzetük megszilárdítása és a szocializmusért folyó sikeres harc megvívása érdekében is.

A népi demokrácia további fejlődése tehát igen fontos alappillére a dolgozók életszínvonalának emeléséért folytatott küzdelemnek. Sőt ennek a népi demokráciának megerősítéséért folytatott harc egyenesen soradóni a magyar nemzet, de legfőképpen a magyar munkáosztály jövője szempontjából. Reméljük, hogy ennek a minden rendelkezésünkre álló eszközzel és könyörtelenül megvívott sikeres harc-csal közelebb jutunk az igazi szocializmus megvalósításának lehetőségéhez.

Pontos István

Az acélgyári iskola a rádióban szerepelt

Az acélgyári általános iskola „Bartók Béla” gyermekkora Horváth László Kolmán karnagy, énektanító vezetésével jól sikerült hangverseny keretében mutatkozott be a város közönségének. Az énekkar ezután lelkesen készült a pesti rádiószerreplésre.

Május 21-én szerdán reggel indult el az énekkar, Budapestre a VI. ker. MKP székházban szállított meg. Majd két autó átvitte a gyermekeket a Nemzeti Segély Munkácsy Mihály utcai átkezdésbe. Kiadós, izletes, bőséges ebédet kaptak. Ottan a stúdióba mentek. 2 óra 50 perckor az egész világ összes rádiókészülékében hallhatták a salgótarjáni dolgozók gyermekeinek tisztó, üde hangját. A tökéletes művészi szereplés után jutalmazásul az angol parkba mentek a gyermekek. A vacsora után a Fővárosi Nagy Cirkuszba mentek. Az artisták, akrobaták, zsonglőrök, kőtélláncosok és bohócok bámulatba ejtették a gyermekeket Farsadon hajtották elonra a fejüket 11 órakor. Másnap reggel 7 órakor ébresztő, majd kirándulás: Gellért fürdő, Sziklaközpont, Bazilika és Képviseletébe. Az ebédet négy a Nemzeti Segély étkezdéjében fogyasztották el, hol minden gyermek jókora uticsomagot kapott. Hazafelé a vonaton énekeltek a gyermekek. Itthon az acélgyári zenekar vért rák és Róder Alfréd igazgatótanító búcsúzott el tőlük és átadta a szülőknak.

Örök élmény marad ez a kirándulás és rádiószerreplés a gyermekekben. A munkásgyermekek és munkásszülők nevében köszönik azoknak, akik lehetővé tették ezt a felejtetetlen utat. Köszönik a MKP-nak, hogy ingyenesen két vasuti kocsit bocsájított rendelkezésünkre oda és visszautazásunkra. Köszönik, hogy ingyenesen olyan szállást adott, ahol valóban otthon éreztük magunkat. Köszönik a Nemzeti Segélynek, hogy 2 rapig ingyen adott gyermekeinknek izletes, tápláló és bőséges kosztot. Köszönik a MASz központnak, hogy két napra rendelkezésünkre bocsájított két UNRA teherautót.

Csurda József.

A somlyói erdőtűz hősei

1947. június 1-én délután fél 5 órakor a somlyói pártbelsőségben megjelent Kovács János erdész, a ki a kisterenyei erdőgazdálkodás alá tartozik és bejelentette a somlyói párttitkárnak, hogy a somlyói hegyen ég az erdő.

Kozmács Ferenc elvtárs a somlyói párttitkár a többi elvtárs tudtára adta az ügyet, mire 13 elvtárs jelentkezett tüdőoltásra.

Ezek névszerint a következők:

Noszál Rezső, Jecsmenik József, Kluka János üveggyári Ü. B. tag, Gläuersmit Antal, Jubász Ferenc, Fajd Pál ifj., Tóth Gyula, Csomor István, Kovács János, Zsigyi Lajos, Handó József, Pocsá István, Ifj. Kovács János.

Két és fél órai megfeszített munka után sikerült a tüzet eszigetelni, ezzel meggátolták a tűz továbbterjedését és megmentettek egy nagy állami erdőt a leégéstől.

Mikor oldják meg végre a cigányproblémát?

Nógrád m. területén állandó szenvedő uton vagyok s gyakran találkozom vándor cigányokkal, akik kocsi-val és lovakkal járnak. Napközben kifogják lovaikat s legeltetnek a fűdők között, lopkodják a parasztok lucernáját, heréjét, s amíg ők a fák alatt a hűvösön henyelnek, körüldöttük a parasztok száza dolgoznak. Ilyenkor a faluban csak a gyerekek, vagy munkaképtelen öregasszonyok vannak odabaza és sok háznál zárva van az ajtó estig. Sok helyen panaszkodnak, hogy lopások történnek. Ez az állapot állandó nyugtalanítást és elégedetlenséget kelt a falu dolgozó közt. A napokban Bilassagyarmatról hazafele ment a Gárdonyi-pusztán egy hadi özevgy asszony jött hozzám sírva, hogy nem találkozott-e cigányokkal, akik kocsi-val mentek, mert neki ellopják a lakásából 120 forintot és egy selyemkendőt. Az asszony neve özv. Bárány Istvánné nógrád narsali lakos. Segítenek akartam a síró asszonyon, visszafordultam, a cigányokat el is értem Balassagyarmat határára. Részegek voltak. Szóltam nekik, hogy egyenesen a kapitányságra megyünk, mert gyanúsítva vannak lopással. Erre ők megfordultak és kijelentették, hogy nem hajlandók a rendőrségre menni, kezdtek a lovakat vadítani és visszafelé hajtottak sebesen. Én pedig követtem őket kerékpáron. Visszaértünk Patvarcra s felszólítottam őket, hogy jöjjenek velem a bíróságra. Akkorra odaért a károsult asszony is. A patvarci bíró rendőrként küldött, én elvittem hazafelé. Utamban arra gondoltam, hogy a lovakhoz hazánk földjén nem az a dolguk, hogy a földdel nem rendelkező cigányokat borbózza, hanem az, hogy a földet megművelje, őket pedig a koldulás, lopás helyett hasznos munkára kell kötelezni.

Demecs Imre.

Az MKP Nógrád megyei bizottság gazdasági osztály közleményei:

Köztudomású, hogy az MKP nógrád megyei bizottsága falujáró csoportja számára hónapokkal ezelőtt a Salgótarján és vidéke dolgozó közt egy akció indult meg egy falujáró autó megvásárlására szolgáló összeg gyűjtésére. Tekintettel arra, hogy bizonyos adatokról elhangzottak nem kívánatos megjegyzések, további félreértések elkerülése céljából közöljük,

hogy a gyűjtés eredménye a mai napig végösszegben 13 483 forint 58 fillér, mely összegből Zagyvapálfalvai vonató munkásoktól 282 — Ft., Vizválasztól Erdőmű munkásaitól 1030 — Ft., Salgótarján Acélgár munkásaitól 5499 38 Ft., Salgótarján üveggyár munkásaitól 1418 — Ft. A bányai pénztártól 5274 20 Ft. érkezett be. Ez utóbbit a vizválasztól a zagyvapálfalvai, a kisterenyei vonatói üzem munkásai, továbbá a villamos központ, az építészeti, a bányatelepi műhely, az elszállásoló, a gazdaság, a József lejtős, a Karancs-lejtős, az Ióna bányái és a kazéri dolgozók gyűjtötték, illetőleg a fizetésükből levonták.

Tekintve, hogy a fenti összeggel a kívánt célt megvalósítani nem lehet, ezután is felhívjuk az elvtársak figyelmét az akció tovább folytatására.

Balázs I. m. gazd. vez.

FELHÍVÁS

a magyarországon élő lengyel állampolgárokhoz!

Felhívom mindazon Magyarországon élő lengyel állampolgárt, aki a budapesti lengyel község által kiállított útlevelel, vagy igazolvánnyal rendelkezik, külföldi lakhatást, vagy tartózkodási engedélyt is kötelező kéri. Minden érdeklőt az útlevelet, vagy igazolványát 1947. június 30-ig a helybeli rendőrkapitányság közigazgatási osztályán (I. emelet 37. ajtó) mutassa be.

Rendőrkapitányság.

Meghívó

A magyar pedagógusok szabad szakszervezete a somlyóvidéki tanítóegyesülettel s az ajkai munkásszakszervezetekkel karöltve, pedagógusmunkás találkozó rendez, melyre az ország pedagógusait s a tanügy iránt érdeklődőket szeretettel meghívjuk.

Az ünnepség műsora:

I. Június 21-én délelőtt:

1. A somlyóvidéki tanítóegyesület 90 éves évfordulójának ünnepe.
2. Ismerkedő est.

II. Június 22-én:

1. Nagygyűlés délelőtt 11 órakor. Fel-szólások a vallás és közoktatásügyi miniszter, illetve helyettese, Veszprém vm. tanfelügyelője, a pedagógus szakszervezet országos elnöke, a vidéki pedagógusok képviselője, a munkás szakszervezet ajkai képviselője, a járási szakszervezeti elnök és jegyző.
2. Ének és zenekari szabadidő hangverseny délután 5 órakor.
3. „János vitéz” szabadidő előadása este 9 órakor 150 ajkai pedagógus és munkás szerepével, 80 tagú énekkar és 25 tagú zenekar közreműködésével.

III. Június 23-án:

Kirándulás az ajkai üzemekbe (üveggyár, timföld, alumíniumgyár, erdőmű és kőszénbánya).

Az ingyenes elszállásolásra jelentkezéseket június 15-ig kell megküldeni: Dalányi József isk. igazgató, Ajka címre. Napi háromszori étkezés 8 — forint. Ékezési igény június 15-ig szintén bejelentendő.

Megalakult a Salgótarjáni Szabad Művelődési Tanács

Ezzel kapcsolatban felhívjuk a meghívott, de meg nem jelent vezetőket, hogy költségvetési javaslatukat adják le keddi a Vigadó helyiségében az ügyvezetőnek.

Vezetőség.

Szövetkezeti hírek

A közlő részére az Ipari szövetkezeteket is beleértve, május hónapra a gazdasági főtanács 2 millió forint hitelkeretet biztosított.

Felazólltom azokat az Ipari szövetkezeteket, amelyek Nógrád-Hontvármegye területén vannak, hogy sürgősen kérelmüket, egy példányban a vármegyei Szövetkezeti Felügyelőség adják be írásban vagy személyesen.

Az új szövetkezetek az Ipari jogelvtányt az elsőfokú iparhatóság (polgármester, járási főjegyző) az illetékes miniszter előzetes engedélye nélkül adja ki. Ez a rendelet a „Földműves Szövetkezetekre” is vonatkozik. A szövetkezetek részére csak olyan iparra szabad kiadni, ha a szövetkezet tárgya olyan iparra kiterjed.

Felhívás: a szövetkezetek az Ipari jogot mielőbb szerezzék be.

A 101 380/1947. K. Sz. M. számú rendelete a fogyasztási szövetkezetek alapításának átmeneti megtiltásáról. A vármegyei területen az olyan szövetkezetek alapítását, melynek tárgyában fogyasztási tevékenység is van, az 1947. évi július hó 31. napjáig meg van tiltva. Ez a rendelkezés vonatkozik arra az esetre is, ha valamely szövetkezet tárgyát fogyasztási tevékenységre, avagy pedig eddigi fogyasztási tevékenységének üzletkörü újabb fogyasztási üzletkörre kívánja kiterjeszteni.

Tervszerű vetésforgót a gazdaságokba

A szántóföldeken, az utóbbi években, ugyszóval kivétel nélkül rablógazdálkodás folyt. Ennek kiküszöbölésére, az állatállomány szaporítása és a műtrágya használat elterjedése mellett, a tervszerű vetésforgó beállítás a legbiztosabb módszer. A miskolci Földművelésügyi Tanács felterjesztésben kérte a vetésforgó tervek kidolgozásának elrendelését azzal, hogy ezen belül a gazdák szabad teret kapjanak. Ezzel kapcsolatban szorgalmazandó a borso, egyéb hüvelyesek és pillangós virágú növények vetésterületének fokozása, homokterületeken és távolabb eső földeken a somkórótermesztése.

200 tőlg engedélyezzék a dohány szabad termelését

Kisgazdákunk régi kívánsága, hogy ki ki a saját kertjében a maga dohányszükségletének a fedezésére 200 tő dohánnyt termeszthessen. A miskolci földművelésügyi tanács felterjesztésben kérte az illetékes kormánytörvényeket, hogy tekintettel az új és régi gazdák jelenlegi súlyos anyagi helyzetére — hacsak átmenetileg is — engedélyezzék a dohányok kis területen, saját szükséglet fedezésére való termesztése. Rámutatott a felterjesztés arra, nem lehet közömbös, hogy a dohánytermesztéshez értő kisgazdák száma a szükséges mértékre emelkedik-e vagy sem, minthogy a mai dohánykertész létszámmal a dohánytermesztés fennállása el sem képzelhető.

Quo usque . . . ?

A minap egyik elvtársunk Budapestre utazott és abban a kocsi-ban utazott még két ur is, akik Salgótarján környékén laktak. Szomorú, hogy ezek az urak a demokratikus rendőrséget, a demokráciát és a dolgozó ipari munkást szidták. Az ilyen urak arra törekednek, hogy megutáltassák a munkásokkal a munkát, hogy ezen keresztül sorvasszák a demokráciát. Vigyázzanak ezek az urak a szavaikra, mert a dolgozó, kérges kéz, a munkások ökle irgalmatlanul lesújt rájuk.

SPORT

SBTC—BMTE 4:1 (3:1)

Az SBTC az első fülidőben teljes fölényben játszott, aminek eredménye a 25. lk percben meg is lett. Azmann sarokrugása után Kovács fejesből a labda a meglepett kapus mellett a hálóba hullt 1:0. 5 perc múlva Lackó 20 méterről erős lövést küld kapura, amelyet a kapus kiűt Kovács elé, aki a sarokba helyezi a labdát 2:0. Majd nemsokára Szabó lövése talál be a budafoki hálóba 3:0.

A második fülidőben már kiegyenlítőbb volt a játék. Azonban Azmann beadásából Kovács megszerezte az SBTC 4. ik gólját.

Budafoki nyomás következik aminek következményeként megszületik a budafokiak egyetlen gólia 4:1. A hátralévő idő változatosan telt el. Jók voltak: Bogár és Azmann.

MLK — SBTC II. 3:2 (2:0)

Az SBTC csak a második fülidőben tért magához, de már késő volt, mert a mátránovákiai is talpukon állottak.

Róma—SBTC III. 5:1. A Róma jobb képességű csapata biztos győzelmet aratott a tarjániak felett.

Pfuj bíró...!

Az SBTC—BMTE mérkőzésen és előtte a közönség köztében az újságíró páholy környékén hangos megjegyzéseket tettek, hogy a sajtó azt nem írja ami a pályán, illetve a mérkőzésen történt. Ezeket a hangos megjegyzéseket nem vesszük figyelembe, mivel nemcsak a sport terén akarunk tárgyalogatosak lenni, hanem az ilyen megjegyzésekkel szemben is. Ahoz, hogy néha nem a sajtó, vagy kíváncsú szerző írjon, nemcsak az újságíró, hanem a mérkőzés is hozzájárul.

Salgótarján nagy sportmultra viselkedésű közönségére is lehetne megjegyzéseket tenni. Mindenesetre megjegyezzük, hogy okkal vagy ok nélkül a bíró szidalmazása azt megfenyegetése nem vall a közönség sportszerűségére. Semmiképp sem egyeztethető össze egy bajnokságra törő csapat közönségével, hogy a mérkőzést vezető bíró két esetben is kénytelen volt a mérkőzést leállítani, a nyomdafesteket nem tűrő szidalmak miatt. Kérdezzük, hogy amikor a bíró egy legölt megírt az SBTC javára, miért dicsőítte a bírót?

Kérjük a sportszerető közönséget, hogy igyekezzen sportszerűen és felelősen viselkedni.

Házhely 200 □ 81 az újtelepen (az úszoda mellett, kövezett utánál közműves eladó Cím a kiadóban.

Házat vennék a város belterületén egyesület részére. Cím a kiadóhivatalban.

Nyílttér

Külön élő feleségemért, (szül. Ladomérszky Jolán) semmiféle erkölcsi és anyagi felelősséget nem vállalok.

AGÓCS ISTVÁN autófuvarozó

E közleményért sem a szerkesztőség, sem a kiadóhivatal felelősséget nem vállal.

„MUNKÁS SZÓ”

demokratikus hetilap.

Felelős szerkesztő: dr. VASS GYULA

Főmunkatárs: REINER ISTVÁN

Felelős kiadó: BALÁZS ISTVÁN

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Szabadság-tér 45.

Kéziratok erre a címre küldendők.

Postatakarék csekkszám: 19 718

Nyomatott Végb Kálmán könyvnyomdájában Salgótarján, R. átközi-ut 66.